

**AMAZON
OF EUROPE**
MURA-DRAVA-DANUBE

RIBE V REKI MURI

Foto: Lubomir Hlasek

dr. Metka Povž, ihtiologinja in častna članica DPRS
Andreja Slameršek, predsednica DPRS in koordinatorica kampanje Rešimo Muro!

BioBlitz na Muri, Veržej, 10.6.2016

Mura, kraljica ribje pestrosti

- vsaj 51 domorodnih vrst od 76 v SLO
- 13 Natura 2000
- 36 vrst na Rdečem seznamu Slovenije
- 17 vrst zavarovanih z Uredbo o prosto živečih živalskih vrstah

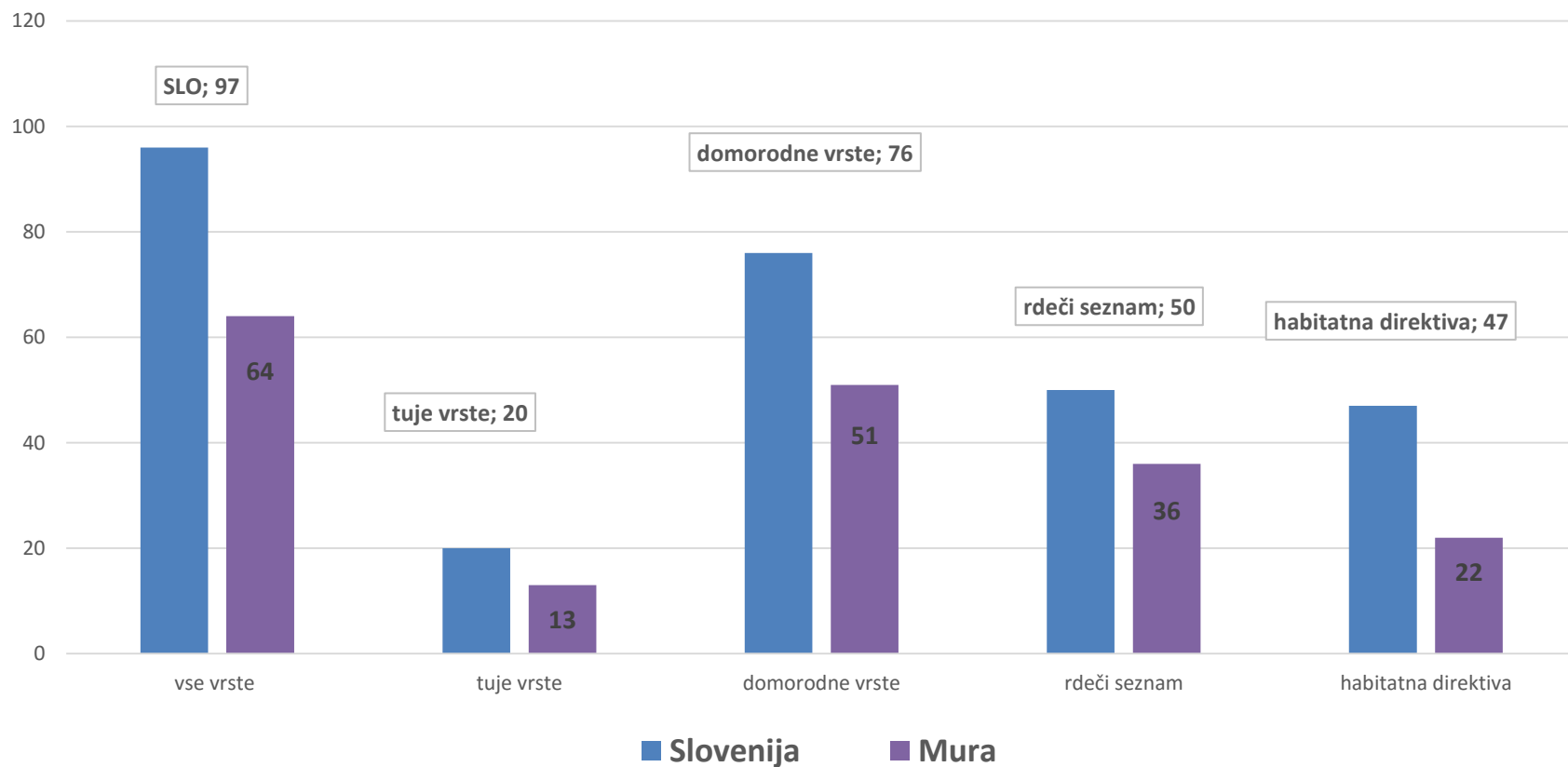

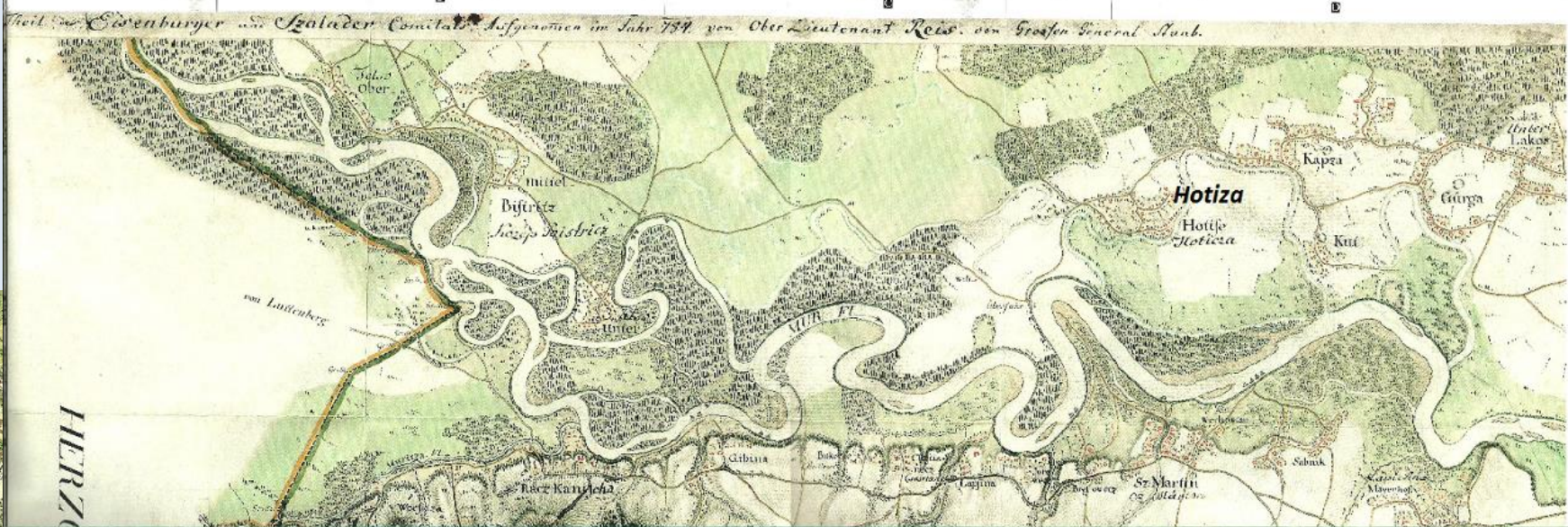
Foto: Janez Gregori

RIBE- Mura/ Slovenija

Število domorodnih in tujerodnih ribjih vrst v Sloveniji in v Muri in zastopanost na Rdečem seznamu in v Habitatni direktivi

VROČA TOČKA BIODIVERZITETE/ BIODIVERSITY HOTSPOT

Foto: Matevž Lenarčič, avioposnetek

Foto: Aleksander Koren

19 vrstam rib v Muri grozi izginotje!

Vrste, ki jim grozi izginotje	
Kečiga <i>Acipenser ruthenus</i>	Podust <i>Chondrostoma nasus</i>
Sulec <i>Hucho hucho</i>	Blistavec <i>Telestes souffia</i>
Potočna postrv <i>Salmo trutta</i> f. <i>Fario</i>	Ogrica <i>Vimba vimba</i>
Lipan <i>Thymallus thymallus</i>	Pohra <i>Barbus balcanicus</i>
Platnica <i>Rutilus virgo</i>	Činklja <i>Misgurnus fossilis</i>
Pisanec <i>Phoxinus phoxinus</i>	Čep <i>Zingel zingel</i>
Sabljarka <i>Pelecus cultratus</i>	Upiravec <i>Zingel streber</i>
Beloplavuti globoček <i>Romanogobio vladykovi</i>	Menek <i>Lota lota</i>
Zvezdogled <i>Romanogobio uranoscopus</i>	Velika senčica <i>Umbra krameri</i>
Jez <i>Leuciscu idus</i>	

10 vrstam rib v Muri grozi zmanjšanje populacij!

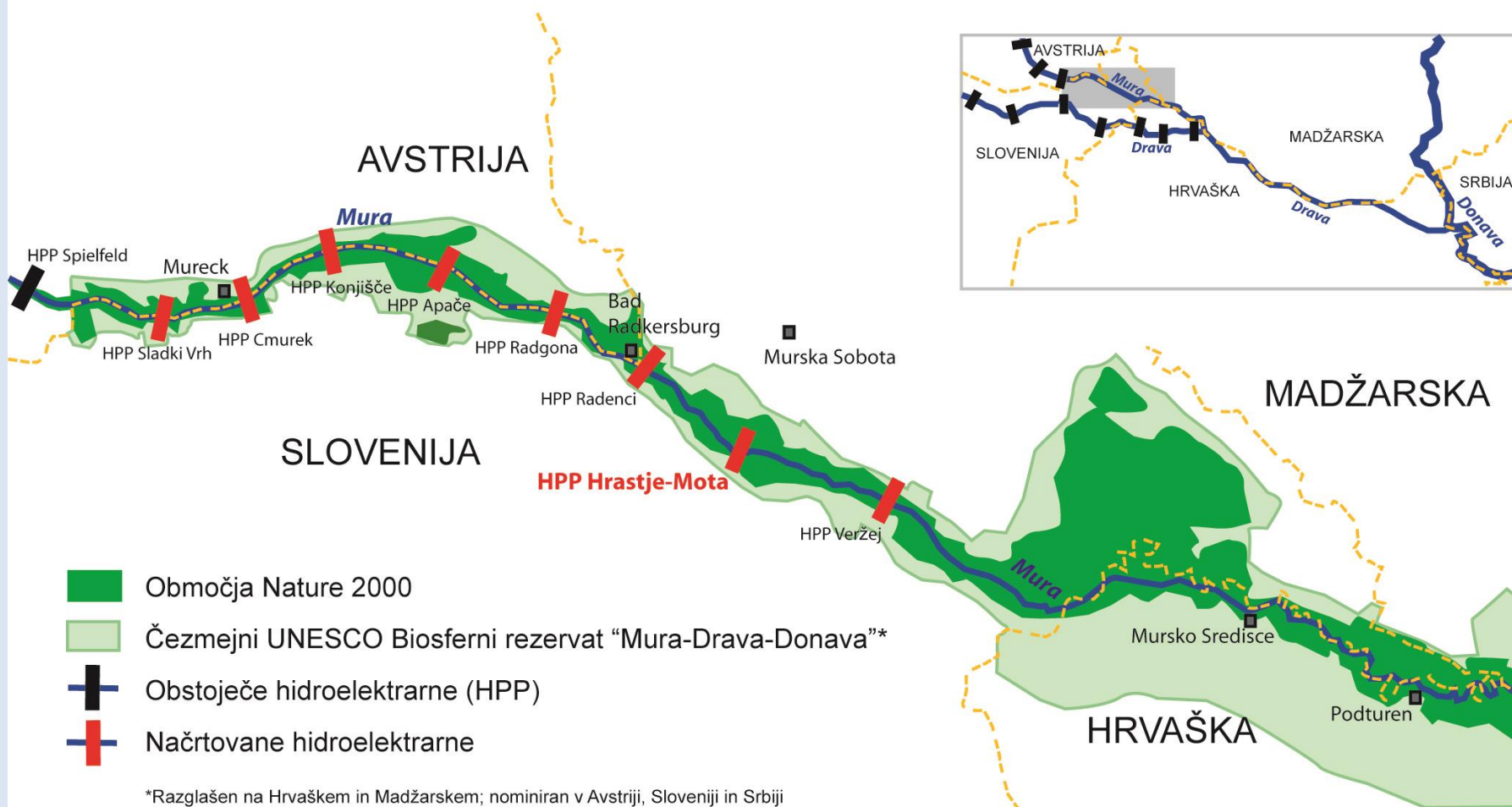
Vrste, ki jim grozi zmanjšanje populacij
Krap <i>Cyprinus carpio</i>
Pezdirk <i>Rhodeus amarus</i>
Klen <i>Squalius cephalus</i>
Klenič <i>Leuciscus leuciscus</i>
Mrena <i>Barbus barbus</i>
Pisanka <i>Alburnoides bipunctatus</i>
Navadni globoček <i>Gobio obtusirostris</i>
Bolen <i>Aspius aspius</i>
Navadna nežica <i>Cobitis elongatoides</i>
Rečna babica <i>Barbatula barbatula</i>

Grožnja - izgradnja verige 8 HE

Načrtovane hidroelektrarne na reki Muri v Sloveniji

AMAZON OF EUROPE
MURA-DRAVA-DANUBE

Vpliv HE na ribe

- Ribe so indikator vodnega okolja - WFD
- Fragmentacija habitata – onemogočanje migracije pasišča – drstišča
- Izguba pestrosti mikrohabitata: plitvin, prodišč, rokavov ...

Δ sprememba habitata – rečni v jezerski

Δ temperature vode - segrevanje

Δ kisika v vodi - zmanjšanje

Δ pretočnega režima - upočasnitev rečnega toka

Δ vodostajev –nihanja – uničenje drstišč

SULEC - *Hucho hucho*

E

Distribucija:

Povodje: črnomorsko
Porečje v Sloveniji: Drava, Sava, Mura
Velikost: / cm: povprečna 60-90; največja 135
Spolna zrelost/leto: samec 4. leto samica 5. leto
Način drsti: litofilna drstnica
Čas drsti: marec-maj
Prehrana: ihtiofag, plenilec, mladi sulci insektivori

Habitat: tekoča voda, selitev 30 – 300 km
Kje se zadržuje: v toku, ob brežinah
Ogroženost: regulacije, onesnaženje, krivolov

Populacija je od konca 19. st. **upadla za 2/3;**
izgubil 70 – 90 % naravnega habitata!

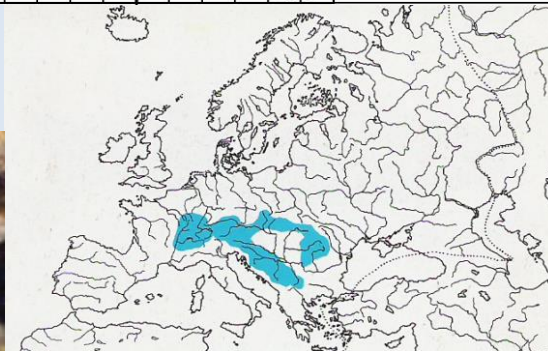
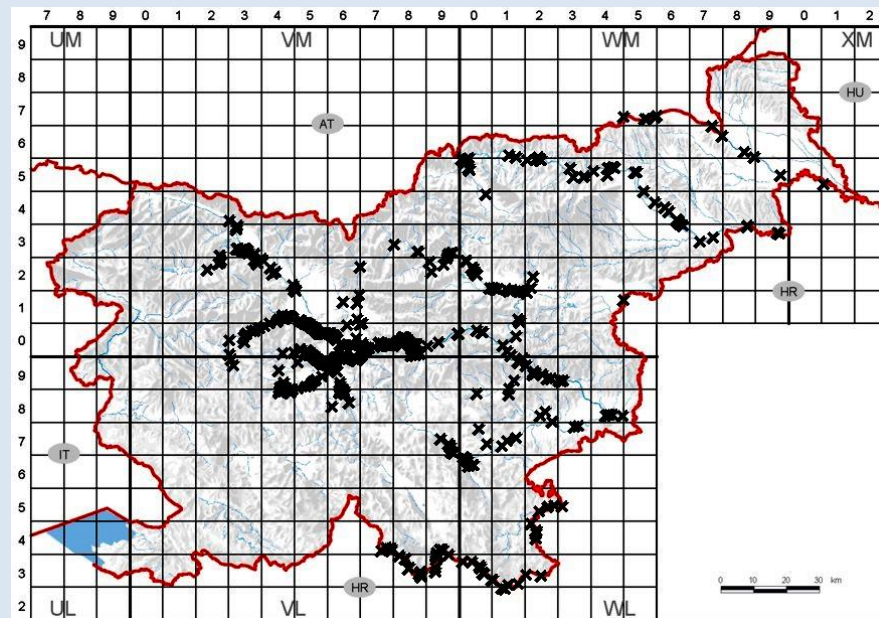

Foto: Andreas Hartl

UPIRAVEC *Zingel streber*

E

Distribucija:

Povodje: črnomorsko
Porečje v Sloveniji: Sava, Kolpa, Krka, Mura, Drava
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis: Velikost: / cm
Spolna zrelost/leto: 2.-3. leto
Način drsti: litofilna drstnica
Čas drsti: marec-april
Prehrana: plenilec, insektivor

Habitat: naseljuje plitvejša predele vodotokov s peščenim ali p
rodnatim dnom in močnim pretokom

Ogroženost: regulacije, onesnaženje

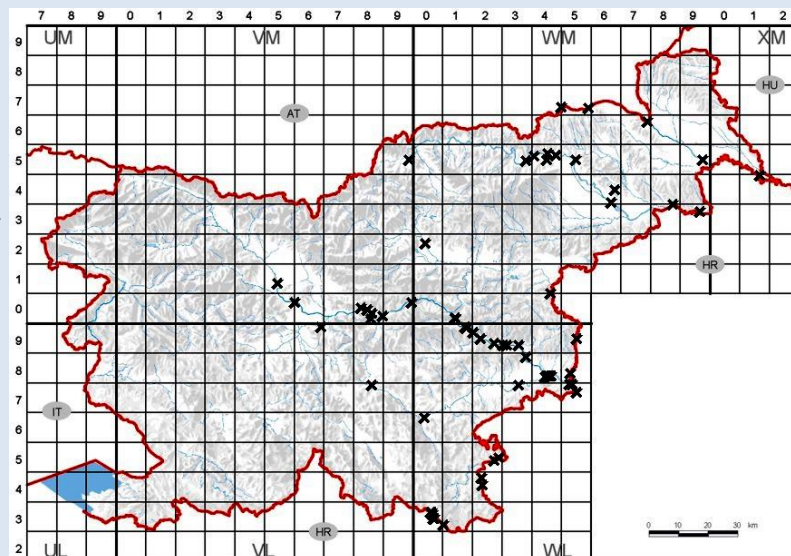

Foto: Janez Gregori

KEČIGA *Acipenser ruthenus*

Distribucija:

Povodje: črnomoško

Porečje v Sloveniji

Mura, Drava, Sava

Sosednje države:

Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis:

Velikost: / cm

povprečna 35-60; največja 125

Spolna zrelost/leto:

4.-9. leto samica, 3.-5. leto samec

Način drsti:

litofilna drstnica

Čas drsti:

april - junij

Prehrana:

talni nevretenčarji, manjše ribe, žuželke

Habitat: v Donavskem povodju živi le v velikih rekah!

Seli do več kot 300 km!

Ogroženost: jezovi, regulacije, onesnaženje, krivolov

Trend: globalno v upadanju

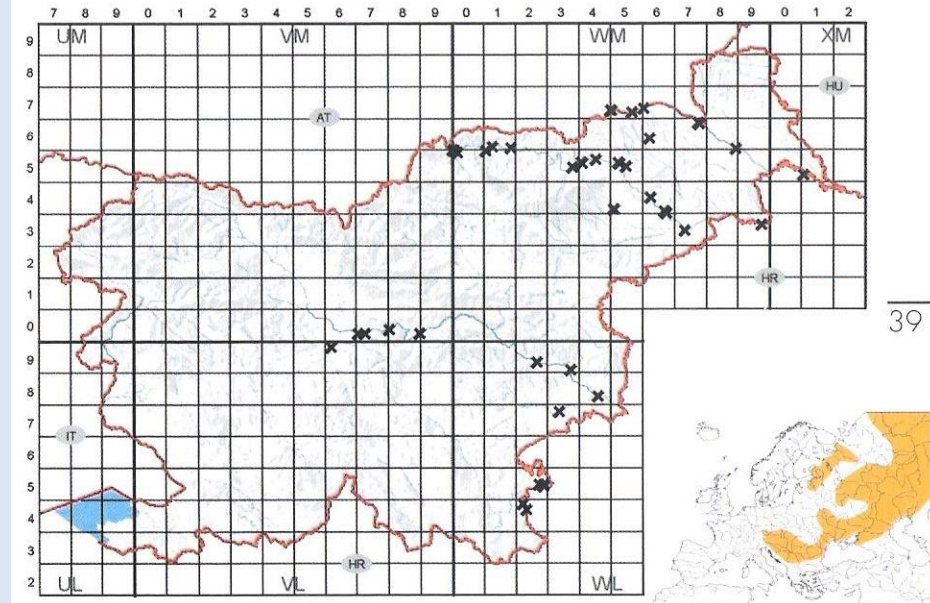

Foto: Lubomir Hlasek

BELOPLAVUTI GLOBOČEK - *Romanogobio vladykovi*

Distribucija:

Povodje: črnomoško
Porečje v Sloveniji: Sava, Mura, Drava
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis: Velikost: / cm   povprečna 12   največja 13
Spolna zrelost/leto: 2.-3. leto
Način drsti: litofilna drstnica
Čas drsti: maj-junij
Prehrana: insektivor

Habitat: tekoča voda. Mlade ribe se zadržujejo v rečnih rokavih. Za obstoj potrebujejo peščene plitvine s pretokom, kjer se hranijo in drstijo.

Ogroženost: regulacije, onesnaženje

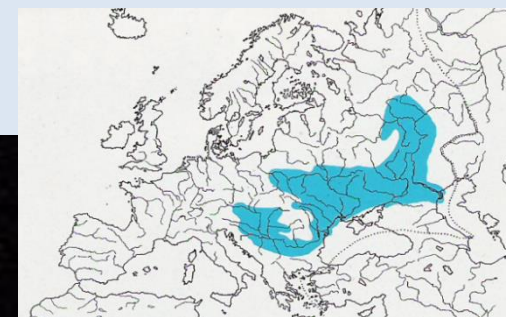
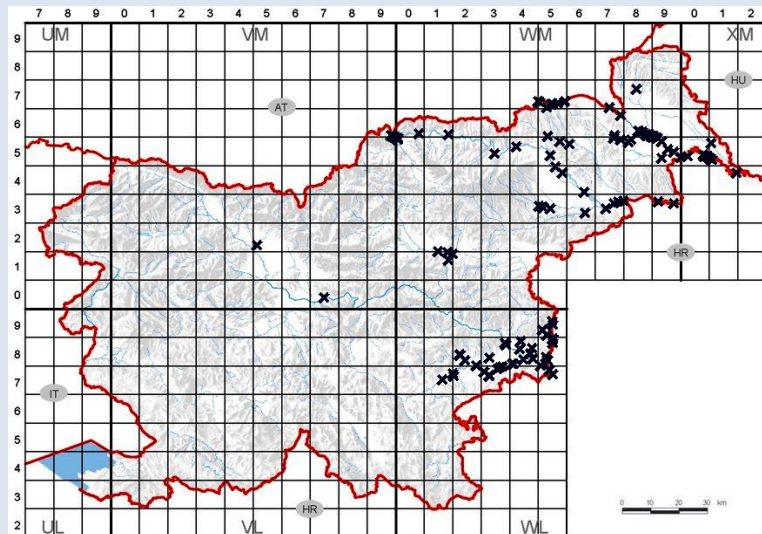

Foto: Janez Gregori

VELIKA SENČICA - *Umbra krameri*

Distribucija:

Povodje: črnomoško
Porečje v Sloveniji: mrtvice v porečju Mure
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška
Opis: Velikost: / cm povprečna 5-9 največja 17
Spolna zrelost/leto: 1. leto
Način drsti: fitofilna drstnica, čuva zarod
Čas drsti: marec-april
Prehrana: plenilec, insektivor
Habitat: stoječa voda (mrtvice, melioracijski jarki)

Kje se zadržuje:

Ogroženost:

Trend:

ob bregu, v mulju
regulacije, onesnaženje, introdukcija tujerodnih vrst
v upadanju

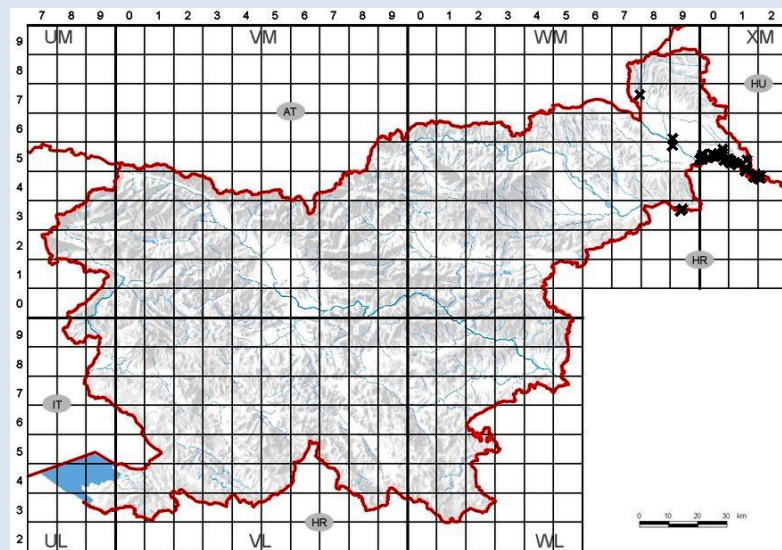

Foto: Janez Gregori

SABLJARKA - *Pelecus cultratus*

R

Distribucija:

Povodje: črnomoško
Porečje v Sloveniji: Mura
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis: Velikost: / cm povprečna 30, največja 60

Spolna zrelost/leto: 3.-5. leto

Način drsti: pelagična drstnica

Čas drsti: maj-julij

Prehrana: ihtiofag, insektivor

Habitat: v jatah v tekočih vodah

Ogroženost: ????

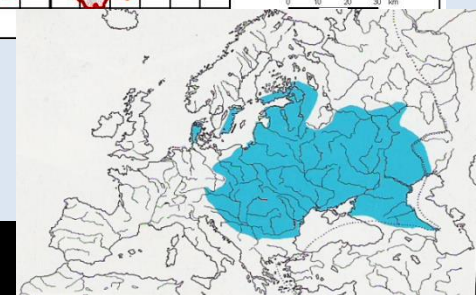
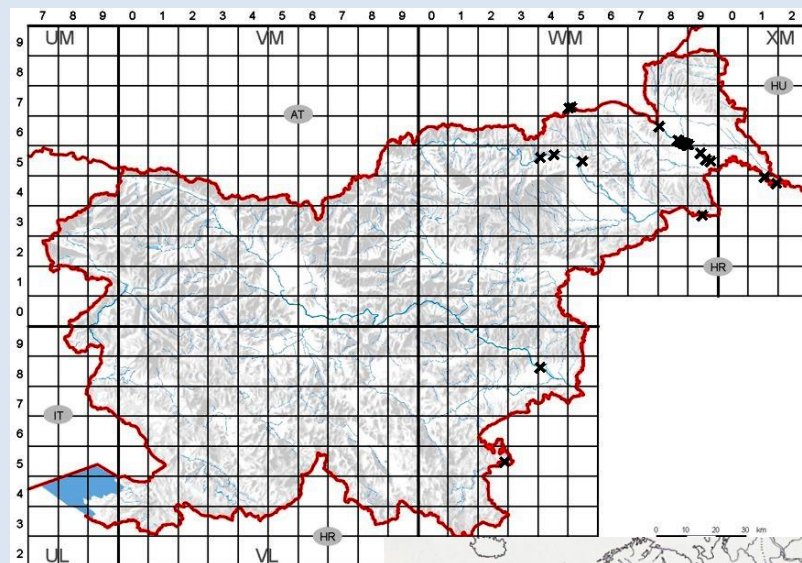

Foto: Janez Gregori

ČEP *Zingel zingel*

Distribucija:

Povodje: črnomorsko
Porečje v Sloveniji: Drava, Mura
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis:

Velikost: / cm povprečna 15-25; največja 50

Spolna zrelost/leto: 3. leto

Način drsti: litofilna drstnica

Čas drsti: marec-maj

Prehrana: plenilec, insektivor

Habitat: tekoča voda

Ogroženost: regulacije, onesnaženje

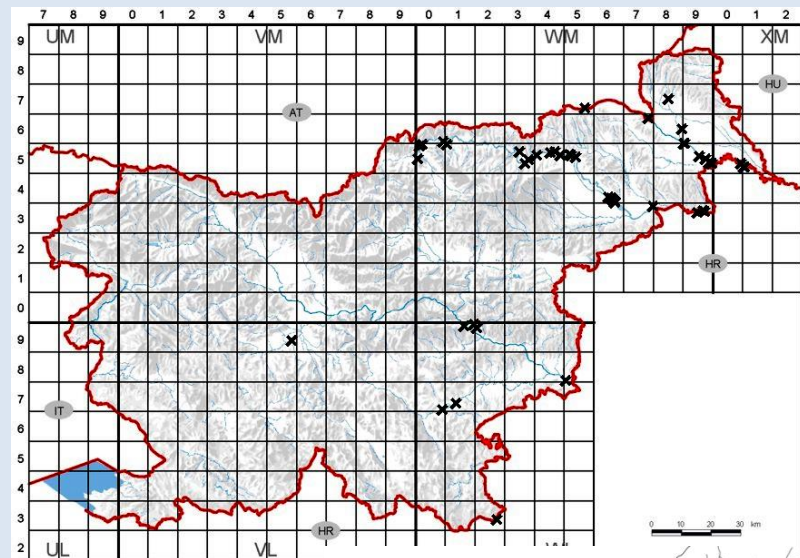

Foto: Janez Gregori

PEZDIRK - *Rhodeus amarus*

E

Distribucija:

Povodje: črnomoško
Porečje v Sloveniji: Drava, Mura, Sava
Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis: Velikost: / cm
Spolna zrelost/leto: 2.-3. leto

Način drsti: ikre odlaga v školjke

Čas drsti: april-maj
Prehrana: herbivor, insektivor

Habitat: stoječa in počasi tekoča voda

Ogroženost: regulacije, onesnaženje

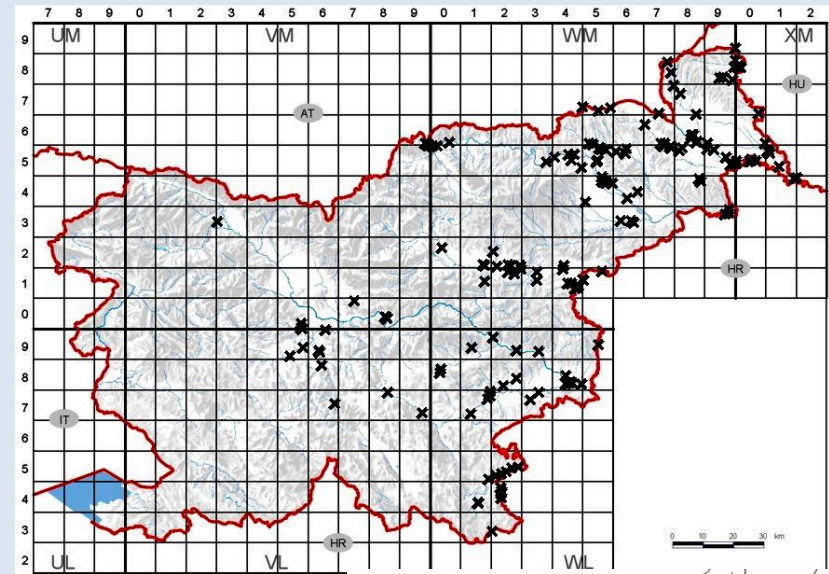

Foto: Janez Gregori

PLATNICA - *Rutilus virgo*

E

Distribucija:

Povodje: črnomoško

Porečje v Sloveniji: Drava, Mura, Sava

Sosednje države: Avstrija, Madžarska, Hrvaška

Opis: Velikost: / cm povprečna 20-35; največja 50

Spolna zrelost/leto: samec 3.-4. leto; samica 4.-5. leto

Način drsti: litofitofilna drstnica

Čas drsti: april-maj

Način prehranjevanja: herbivor,

Habitat: tekoča voda,

Ogroženost: regulacije, onesnaženje

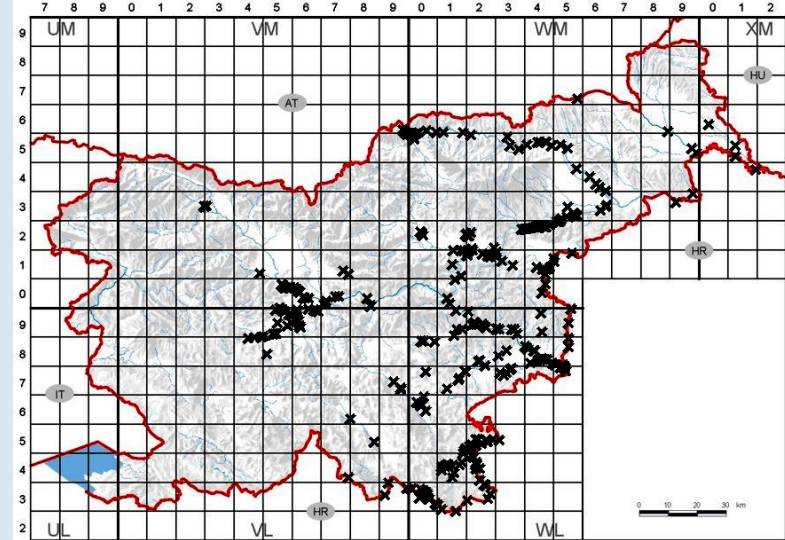

Foto: Janez Gregori

Biosferno območje Mura – Drava – Donava UNESCO

5-državni: Srbija, Hrvaška,
Madžarska, Slovenija in Avstrija

15 območij N2000

380 km vodotoka

Izjemna ribja pestrost

Največji poplavni gozd v SI

Trajnostni razvoj območja

Svetovna promocija

Slovenija je podpisala deklaracijo za
ustanovitev biosfernega območja
leta 2011.

PODPORNIKI KAMPANJE

Zveza društev
mojamura

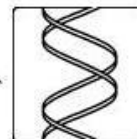
for a living planet®

Društvo za
ohranjanje
naravne
dediščine
Slovenije

Dinaricum
Društvo za ohranjanje, raziskovanje
in trajnostni razvoj Dinarske

Leeway collective

SLOVENSKO
ODONATOLOŠKO
DRUŠTVO

ZOSPEUM, Raziskovanje mehkužcev
Rajko Slapnik s.p.

ZIK
Zavod za turizem in kulturo Beltinci

Botanično društvo Slovenije
Slovenian Botanical Society

muzej
NOROSTI
Trate

Gobarsko društvo Ptuj

AMAZON
OF EUROPE
MURA-DRAVA-DANUBE

**AMAZON
OF EUROPE
MURA-DRAVA-DANUBE**

*Naj Mura teče brez ovir, za vse nas in
še dolgo!*

HVALA ZA POZORNOST!

Foto: Andreas Hartl

